

Alajärven ja Takajärven suojeluyhdistys

TALVITIEDOTE 2022

50 vuotta sitten, toukokuussa 1972, Alajärven ja Munakasjärvien rannanomistajia lähestyttiin vesiensuojelua varten perustetun toimikunnan nimissä. Tuolloin päällimmäisenä huolen aiheena oli järvien säännöstely. Alajärven pinnankorkeutta oli 60-luvulla laskettu maanviljelyn tarpeita varten ja Hämeenlinnan kaupunki suunnitteli vedenoton aloittamista. Säännöstelyasioiden lisäksi toimikunta kiinnitti huomiota puhtaan veden arvoon ja antoi ohjeita veden puhtauden ja maiseman kauneuden hyväksi. Lopuksi toimikunta uumoilee tarpeesta perustaa yhdistys vesistön suojelemiseksi. Suojeluyhdistys ei tuolloin ottanut tuulta purjeisiinsa, mutta voimme vain hämmästellä kuinka samojen asioiden parissa me toimimmekaan nyt viisi vuosikymmentä myöhemmin. Alkuperäinen kirje on kokonaisuudessaan luettavissa suojeluyhdistyksen verkkosivulla.

Vesinäytteenotot ja -analyysit

Vesinäytteitä on otettu Alajärveen ja Takajärveen laskevista ojista vuodesta 2016 alkaen kaikkiaan 12 kertaa. Näytteenotto on ajoittunut lähes aina kevääseen ja syksyyn, jolloin valumat ojiin ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta olleet suurimmillaan. Näytteitä on otettu Alajärven valuma-alueella 10:stä ja Takajärvellä seitsemästä uomasta. Alajoesta on otettu näytteitä ylä- ja alajuoksulta sekä pari kertaa joen keskivaiheilta. Kentällä mitattavia suureita ovat virtausnopeus ojan eri syvyyksiltä uoman leveydeltä, ojan syvyydet uoman leveyden eri kohdista sekä veden lämpötila.

Järvivesinäytteitä on otettu Takajärvestä neljä kertaa. Alajärven puolella suojeluyhdistys ei ole ottanut omia järvivesinäytteitä, koska Alajärven vedenlaatua seurataan vedenoton takia viranomaistyönä. Alajärven syvänealueilta on mitattu hapen määrää joinakin talvina ja useina kesinä. Näytteet ja happimittaukset otetaan useammalta eri syvyydeltä.

Näytteenottajalla on voimassa ympäristönäytteenottoon oikeuttava sertifikaatti. Vesinäytteet on analysoitu ympäristönäytteiden analyyseihin erikoistuneissa laboratorioissa. Analyysit tehdään akkreditoituihin menetelmiin eli tulokset ovat riittävän luotettavia, koska menetelmät ovat jäljitettävissä ja kalibroitavissa. Analysoitavia suureita ovat kokonaisfosfori ja -typpi, pH, kiintoaine, sameus, väriluku, kemiallinen hapenkulutus (hapen määrä, jonka näytteessä oleva liuenneet orgaaninen aine kuluttaa), sähkönjohtavuus (veteen liuenneet mineraalit eli suolat) ja järveden klorofylli-a eli lehtivihreällisten planktonlevien runsaus.

Näytteenotoista saatavat tiedot vedenlaadusta ovat ensisijaisen tärkeitä kunnostustoimenpiteiden kohdentamisessa. Pitkät näytesarjat eri vuodenaikoina ovat välttämättömiä, kun ojan aiheuttamaa kuormitusta arvioidaan vuosien välillä ja järven saaman kuormituksen trendejä arvioidaan. Tuleva suojeluyhdistyksen kunnostusprojektin toteutus Takajärven Sonnanojalla pohjautuu myös osin vesinäytteenotoista saatuihin tuloksiin. Tulosten mukaan Sonnanojan veden väriluku ja kemiallinen hapenkulutus ovat korkeahkot valuma-alueen soiden suuren osuuden takia ja niissä on havaittavissa nouseva trendi, mutta kolmen näytteenoton aineistosta ei pidä vetää liian suuria johtopäätöksiä vedenlaadun muutoksista; ojavesien laatu tyypillisesti vaihtelee näytteenottohetkestä toiseen. Takajärven Heinisuonoja on osoittautunut järven suurimmaksi kuormittajaksi pitkän näytteenottosarjan tulosten perusteella ja siksi Metsäkeskus suunnittelee sinne vesiensuojelurakenteita. Myös monissa Alajärven ojissa on näytteenottojen tulosten valossa kannattavaa suunnitella vesiensuojelutoimenpiteitä.

Yhdistyksen vuosikokous lauantaina 28.5.

Yhdistyksen vuosikokous järjestetään tänä vuonna lauantaina 28.5. klo 14. Vuosikokousasioiden lisäksi kerromme lyhyesti Suojeluyhdistyksen ajankohtaiset kuulumiset valuma-aluekunnostusten osalta. Kokouksessa on mahdollista ostaa itselleen myös yhdistyksen T-paita. Kokouksen jälkeen noin klo 15 jatkamme linturetkelle Alajoen varrella sijaitsevalle Kosken sahan alueelle. Oppaaksi saamme BirdLife Kanta-Hämeen lintuasiantuntijan. Linturetken jälkeen on vielä mahdollisuus makkaranpaistoon. Erillinen kokouskutsu lähetetään yhdistyksen jäsenille vielä toukokuun alussa.

Vesiensuojelutoimet Takajärven Heinisuonojalla

Kesätiedotteessa 2020 kerroimme vierailustamme Takajärven Heinisuonojalle yhdessä Metsäkeskuksen kanssa. Suojelusuunnitelmat Metsäkeskuksessa ovat edenneet hyvin ja alueen maanomistajat ovat olleet halukkaita osallistumaan suojelutoimiin. Tulevan kesän aikana alueella on määrä toteuttaa kolme erillistä vesiensuojelurakennetta: Ensimmäinen pohjapatosarja ja pienet laskeutusaltaat rakennetaan lähelle ongelmien lähdeä, ojitettuun turvemetsään noin 3 km päähän Takajärvestä. Toinen pohjapatosarja ja isompi laskeutusallas sijoitetaan helposti luoksepäästävään paikkaan vahvasti ojitetun metsäalueen alapuolelle. Viimeinen laskeutusallas pohjapatoineen tulee aivan Takajärven rantaan. Rakentamisen jälkeen Suojeluyhdistys ottaa nämä altaat tarkkailuun ja huolehtii niiden tyhjentämisestä ja muusta ylläpidosta tarpeen mukaan.

Ehdotus luonnonmuistomeriksi

Suojeluyhdistys on päättänyt ehdottaa Takajärven Lumiriipan saaren kärjessä sijaitsevaa komeaa ikipetäjää luonnonmuistomeriksi. Näyttävän puun iäksi arvioidaan 150-200 vuotta. Perimätiedon mukaan petäjä on selvinnyt esimerkiksi saaren muun puuston tuhonneesta metsäpalosta. Hakemus luonnonmuistomeriksi julistamisesta tehdään yhdessä maanomistajan kanssa.

Jäseneksi liittyminen

Tule sinäkin tukemaan järveäsi aktiivisesti suojelevaa yhdistystä liittymällä jäseneksi! Jäsenmaksu on pieni, mutta arvokas panostus hyvinvoivan lähijärven puolesta. Puhdas järvi näkyy myös kiinteistön arvossa ja alueen vetovoimassa.

Liityäksesi jäseneksi lähetä nimi, postiosoite ja mahdollinen erillinen lomaosoite Takajärvellä tai Alajärvellä sähköpostitse alajarvitakajarvi (ät) gmail.com. Tämän jälkeen maksa jäsenmaksu 20 €/henkilö yhdistyksen tilille FI62 5680 0020 3783 74. Viestikenttään 'Jäsenmaksu 2022' ja jäsenen nimi.

[Ilmoitathan yhdistykselle ajantasaiset yhteystiedot, erityisesti sähköpostiosoite!](#)

Alajärven ja Takajärven suojeluyhdistys ry

Hallitus: Sami Haapanala, Hannu Joensuu, Kari Kohtala, Jussi Heinämies, Olli Koponen ja Leena Nummelin
Rahastonhoitaja ja jäsenrekisteri: Juha Pilli-Sihvola

www.alajarvi-takajarvi.fi www.facebook.com/alajarvitakajarvi alajarvitakajarvi (ät) gmail.com